

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сталий розвиток туризму

Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)
(перший (бакалаврський); другий (магістерський); третій (освітньо-науковий))

Освітня програма «Проектно-грантовий менеджмент»

Спеціальність Туризм

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від «18» жовтня 2022 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сталий розвиток туризму
Викладач	Ковальська Леся Володимирівна
Контактний телефон викладача	+380668061360
E-mail викладача	lesia.kovalska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 год.) 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=RviewOneCourse&id_cat=73&id_cou=4287
Консультації	Обговорення питань, що виникають у студентів під час вивчення тем
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна «Сталий розвиток туризму» ознайомлює студентів з теоретико-методологічними та практичними аспектами дослідження курсу. Зокрема, у теоретико-методологічних основах курсу зазначені основні парадигми та закономірності. Проаналізовані основні наукові підходи та методи дослідження. У понятійно-термінологічному апараті зазначені основні терміни та поняття, які використовуються при студіюванні курсу, зазначені різні підходи їх інтерпретації. Курсом передбачено вивчення історії становлення туризму в світі, Україні. При вивченні дисципліни розглядаються схеми класифікацій туристичних ресурсів, звернуто увагу на відображення ступеня туристичного освоєння територій і перспектив розвитку туризму у різних регіонах України та світу. На основі природних, історико-культурних і соціально-економічних закономірностей розвиток туризму проведений аналіз регіональних особливостей туристичної галузі в Україні.</p>	
3. Мета та цілі до навчальної дисципліни	
<p>Мета – формування теоретичних знань і практичних вмінь у студентів щодо складання й пропонування планів розвитку туризму у регіоні, знань про розвиток туризму в Україні і за кордоном, концепцію «Сталого розвитку», вітчизняні та міжнародні нормативно-правові акти в туристичній галузі. Ознайомлення студентів з географічною характеристикою видів туризму дасть можливість сформувати у них зерна кваліфікаційної придатності як майбутніх спеціалістів у галузі. Знання потенціалу нашої держави сприятиме формуванню загальноосвітньої, світоглядної, патріотичної основи у підготовці фахівців, розвитку різних видів туризму, а також процесів розвитку туризму в цілому.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● аналіз діалектичного, системного та функціонального підходів у вивченні туризму; ● висвітлення теоретичних, методологічних та прикладних проблем розвитку туризму; ● характеристика туризму як складної системи в єдності соціальної, економічної та екологічної складової; ● визначення сучасного місця туризму в системі наук у процесі суспільного відтворення і в структурі економіки; ● аналіз ринкового механізму управління туризмом і суб'єктами туристичного бізнесу за моделями економічного зростання і сталого розвитку в умовах конкурентного середовища; ● представлення стратегічних орієнтирів сталого розвитку суб'єктів господарювання у сфері туризму з урахуванням реалій сучасного стану туристичного бізнесу в Україні. 	
4. Загальні і фахові компетентності	

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання на практиці.
- розуміння об'єктно-предметної області дисципліни.
- здатність реалізувати нові ідеї та підходи.
- здатність працювати в команді.

Фахові компетентності:

- вміти застосовувати на практиці систему теоретичних знань у царині сталого розвитку для формування оптимальної територіальної організації сфери туризму;
- аналізувати механізми процесів управління у сфері туризму відповідно до особливостей довкілля,
- _____ визначати сутність та потужностей окремих туристичних систем згідно із потенціалом туристичних ресурсів,
- _____ скласти моделі прогнозування перспективного розвитку сфери туризму в конкретному регіоні чи країні в цілому.
- володіти термінологічним апаратом з дисципліни «Сталий розвиток туризму»
- проводити оцінювання географічних особливостей процесів, пов'язаних із становленням, функціонуванням і розвитком сфери туризму
- адекватно висвітлювати проблеми у туристичній діяльності
- вміти визначати туристичний потенціал території/регіону
- оцінювати туристичну привабливість території/регіону
- аналізувати основні елементи туристичної інфраструктури (за певним видом туризму)
- давати географічну й геопросторову характеристику організації туризму в межах певної території/регіону
- порівнювати й аналізувати основні вітчизняні та світові центри розвитку туризму (за видами)

5. Програмні результати навчання

- Використовує здобуту освіту для розв'язування комплексних завдань і проблем сталого розвитку туризму;
- вміння застосовувати наукові парадигми, принципи та критерії в сталому розвитку туризму;
- здатність розуміти та трактувати основні понятійно-термінологічні одиниці сталого розвитку туризму;
- здатність розуміти основні функції сталого туризму;
- здатність визначити та аналізувати туризм як соціо-еколого-економічна система;
- здатність здійснювати аналіз туристичної інфраструктури;
- здатність аналізувати систему індикаторів розвитку туризму;
- адекватне розуміння туристичного потоку та його географічна характеристика;
- здатність аналізувати та прогнозувати оцінку туристичних доходів та витрат;
- здатність здійснювати аналіз та прогнозувати напрями туристичних потоків;
- здатність аналізувати туристичний потенціал території та його складових елементів;
- здатність систематизувати етапи еволюції, визначати види та готовність представити схеми класифікації дестинацій;
- здатність та готовність проаналізувати суть туристичної дестинації;
- адекватне розуміння туристської дестинації як управлінської категорії сталого розвитку туризму в умовах глобалізації;
- вміння виокремлювати форми туризму;
- здатність проаналізувати наукові підходи до класифікації туризму;
- здатність аналізувати види туризму;

- здатність розуміти місце та роль туристичної галузь в умовах соціально-економічної нестабільності та воєнно-політичного конфлікту;
- здатність аналізувати та презентувати світові моделі державної участі у розвитку туризму;
- адекватне розуміння словосполучень «туризм для неповносправних»;
- здатність аналізувати та презентувати світовий досвід організації туризму для неповносправних;
- здатність прогнозувати перспективи розвитку туризму для неповносправних в Україні;
- здатність аналізувати географію, складові інфраструктури, світові та вітчизняні центри рекреаційного туризму;
- здатність аналізувати географію, складові інфраструктури, світові та вітчизняні центри активного туризму;
- здатність аналізувати географію, складові інфраструктури, світові та вітчизняні центри культурно-пізнавального туризму;
- здатність аналізувати географію, складові інфраструктури, світові та вітчизняні центри подієвого туризму;
- здатність аналізувати географію, складові інфраструктури, світові та вітчизняні центри ділового туризму;
- здатність аналізувати географію, складові інфраструктури, світові та вітчизняні центри релігійного туризму;
- здатність аналізувати географію, складові інфраструктури, світові та вітчизняні центри екотуризму туризму;
- здатність аналізувати географію, складові інфраструктури, світові та вітчизняні центри сільського зеленого туризму;
- механізми впровадження принципів сталого розвитку в туризмі.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредитів ЄКТ

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	40
самостійна робота	30

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I	Туризм	1	Вільного вибору студента

Тематика курсу

Тема, план	Кількість годин		
	лекція	заняття	самостійна робота
Тема 1. Теорія туризму у світлі концепції сталого розвитку. Компаративний аналіз поглядів на еволюційний розвиток	2 год	2 год	2 год

туризму. Формування та розвиток термінологічного інструментарію у туристичному бізнесі. Парадигма сталого розвитку туризму: сутність, принципи, критерії.			
Тема 2. Класифікація туристичних ресурсів. Суть туристичних ресурсів. Підходи до класифікації туристичних ресурсів. Схеми класифікації туристичних ресурсів.	2 год	2 год	2 год
Тема 3. Складові туристичного потенціалу. Туристичний потенціал території та загальна характеристика його складових елементів. Туристичний потенціал України. Об'єкти природної та культурно-історичної спадщини внесені у список ЮНЕСКО, чудес України.	2 год	2 год	2 год
Тема 4. Системний підхід до дослідження туризму. Система туризму – об'єкт наукового пізнання. Туризм як соціо-еколого-економічна система. Модель туристичної інфраструктури. Система індикаторів розвитку туризму.	2 год	2 год	2 год
Тема 5. Географія рекреаційного туризму. Суть рекреаційного туризму. Інфраструктура рекреаційного туризму. Світові центри рекреаційного туризму.	2 год	2 год	2 год

Центри рекреаційного туризму в Україні.			
Тема 6. Туристичний потік. Туристичний потік та його географічна характеристика. Географічна оцінка туристського потоку. Географічна оцінка туристичних доходів та витрат.	2 год	2 год	2 год
Тема 7. Географія активного туризму. Суть активного туризму. Інфраструктура активних видів туризму. Світові центри активних видів туризму. Центри активного туризму в Україні.	2 год	2 год	2 год
Тема 8. Туристична дестинація. Суть туристичної дестинації. Види, класифікація, етапи еволюції. Туристська дестинація як управлінська категорія сталого розвитку туризму в умовах глобалізації.	2 год	4 год	2 год
Тема 8. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму. Суть культурно-пізнавального та подієвого туризму. Інфраструктура культурно-пізнавального та подієвого туризму. Світові центри культурно-пізнавального та подієвого туризму. Центри культурно-пізнавального та подієвого туризму в Україні.	2 год	2 год	2 год
Тема 9. Форми та види туризму. Форми туризму. Підходи до	2 год	2 год	2 год

класифікації туризму. Види туризму.			
Тема 10. Географія ділового туризму. Суть ділового туризму. Інфраструктура ділового туризму. Світові центри ділового туризму. Центри ділового туризму в Україні.	–	2 год	2 год
Тема 11. Туризм в Україні. Туристична галузь в умовах соціально-економічної нестабільності та воєнно-політичного конфлікту. Світові моделі державної участі у розвитку туризму. Географія ділового туризму.	–	4 год	2 год
Тема 12. Географія релігійного туризму. Суть релігійного туризму. Інфраструктура релігійного туризму. Світові центри релігійного туризму. Центри релігійного туризму в Україні.	–	2 год	2 год
Тема 13. Адаптивний туризм. Суть категорії «неповносправні». Статистичні дані по неповносправних. Світовий досвід організації туризму для неповносправних. Перспективи розвитку туризму для неповносправних в Україні.	–	4 год	2 год
Тема 14. Географія сільського та екотуризму. Суть сільського та екологічного туризму. Інфраструктура сільського та екотуризму. Світові	–	4 год	1 год

центри сільського та екотуризму. Центри сільського та екотуризму в Україні.			
Тема 15. Механізми впровадження принципів сталого розвитку в туризмі. Суть принципів сталого розвитку. Механізми впровадження принципів сталого розвитку в туризмі в світі. Механізми впровадження принципів сталого розвитку в Україні.	–	2 год	1 год
ЗАГ.:	20	40	30
7. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	100 балів		
Вимоги до письмової роботи	Виконувати чітко до вказаних інструкцій		
Практичні заняття	Оцінюються за 5-ти бальною шкалою		
Умови допуску до підсумкового контролю	Здача і захист практичних робіт, контрольних робіт, контроль самостійної роботи		
Підсумковий контроль	<i>Екзамен форму здачі (комбінована) Розподіл балів за завданнями. З них: 60 б (поточний контроль)+20 б (контр. роб)+20 б (контроль самостійної роботи).</i>		
8. Політика навчальної дисципліни			
<p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Письмові роботи: тестовий контроль, практичні роботи проводиться під час навчальних занять. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).</p> <p>Академічна доброчесність: політика дотримання академічної доброчесності ґрунтується на засадах, наведених в Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Положенні про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.</p> <p>Відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим. Політика щодо пропусків занять базується на Положенні про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №768 від 04.12.2014; внесено зміни наказом №628 від 25.09.2019 р.) та Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019).</p>			
9. Рекомендована література			
1. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу Монографія. Київ: Київський національний торговельно-економічний університет, 2009. 463 с.			

2. Заячківська Г.А. Основні засади сталого розвитку туризму в Україні //Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції "Якість економічного розвитку: глобальні та локальні аспекти" (28-29.06.2011)
3. Доктрина сталого розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.semenets.soborna.org.ua>
- 4.Миронов Ю.Б. Сутність та чинники сталого розвитку туризму в регіоні // Науковий вісник НЛТУ України. 2013. Вип. 23.11. С.117–122.

**Викладач: доцент кафедри
туризмознавства і краєзнавства**

Ковальська Л.В.